

190. fundur Breiðafjarðarnefndar, haldinn 12. apríl 2021, á Teams

Mætt: Erla Friðriksdóttir formaður, Guðríður Þorvarðardóttir, Ragnhildur Sigurðardóttir, Arnheiður Jónsdóttir, Róbert Arnar Stefánsson, Karl Kristjánsson og Magnús A. Sigurðsson.

Fundarritari: Theódóra Matthíasdóttir (TM)

Formaður setti fund kl. 10:35.

Landvarsla við Breiðafjörð

Gott væri að leggja höfuðáherslu á landvörslu á norður- og austursvæði sumarið 2021. Þar er ferðapjónusta vannýtt auðlind. Þó er mikilvægt að vera líka með viðveru landvarða á Snæfellsnesi þar sem mikið er um ferðamenn og mikil uppbygging hefur átt sér stað. Ef leggja á áherslu á fræðslu og fræðslugöngur skiptir máli að prófa þær annars vegar á svæði með mikilli ferðapjónustu og hins vegar á svæði þar sem ferðapjónusta er minni.

Brýnt er að líta til þess sem vel hefur verið gert í landvörslu og ferðapjónustu á Snæfellsnesi og sá fræjum við norðanverðan fjörðinn. Landverðir ræði við heimamenn, fulltrúa sveitarfélaga, landeigendur og ferðamenn.

Á Reykhólum er aðgengi að fjöru gott. Umferð um Reykhólasvæðið á eftir að stóraukast í framtíðinni með bættum vegasamgöngum. Við þurfum að vera á undan umferðinni og vernda ákveðin sérstök svæði. Hugmyndir um að friðlýsa t.d. Berufjörð og Króksfjörð. Þar eru miklar leirur með mikilvægu fuglalífi. Sveitarfélög geta unnið góða undirbúningsvinnu hvað þetta varðar og undirbyggt áningarstaði. Þannig verði hægt að skipuleggja ferðapjónustu þannig að hún ógni ekki lífríki en sé aðgengileg þeim sem hafa áhuga.

Æskilegt væri að senda landverði í siglingar með þeim fyrirtækjum sem bjóða upp á siglingar fyrir ferðamenn um verndarsvæðið. Það gefur landvörðum aðra sýn á svæðið og gefur þeim líka tækifæri til að spjalla við farþega og þá sem bera ábyrgð á þessum ferðum.

Í skýrslum um landvörslu á Breiðafirði árin 2019 og 2020 er að finna mikið af góðum upplýsingum og úttekt á svæðum. Það væri synd ef ekki væri unnið áfram með þær. Hver væri rétti aðilinn til þess að skipuleggja áningarstaði og leiðir niður að sjó? Gæti nefndin mögulega haft frumkvæði að því að koma þeim málum í einhvern farveg? Sveitarfélög við fjörðinn ættu að geta sótt í framkvæmdasjóð ferðamannastaða. Auk þess væri áhugavert að skoða C9 verkefni byggðaáætlunar.

Tillaga að skiptingu landvarðavikna fyrir árið 2021:

5 vikur á norðursvæði

5 vikur á austursvæði

4 vikur í Flatey

2 vikur á Snæfellnesi

Klukkan 11:00 mættu fulltrúar Umhverfisstofnunar, Edda Kristín Eiríksdóttir og Linda Hallgrímsdóttir, á fundinn.

Hlutverk landvarða er fyrst og fremst að fræða um náttúruna, gæta þess að ákvæði laga séu ekki brotin og sinna viðhaldi. Það er ekki þeirra hlutverk að byggja upp ferðaþjónustu á svæðum. Áhersla verður lögð á skipulagðar göngur en hvað eiga landverðir að gera annað á svæðinu? Það þarf að skilgreina vel á hvaða svæði landverðir við Breiðafjörð eiga að starfa.

Af landvörslu fyrri ára má ráða að ekki sé orðið mikið álag og ágangur á svæðinu enn sem komið er. Þá sé helst um að ræða Flatey, Súgandisey, Kirkjufell og Kirkjufellsfoss.

Breiðafjarðarnefnd leggur áherslu á að um sé að ræða fyrirbyggjandi vinnu. Ekki að bíða eftir því að sjá hvaða staðir verða fyrir álagi og bregðast þá við heldur skipuleggja svæðið svo það verði undirbúið undir aukinn ferðamannastraum og álag. Þá er gott að til staðar sé prógramm með tilbúnum göngum og áfangastöðum. Landverðir gætu því kortlagt/stikað svæði þar sem aðgengi er gott, þar sem auðvelt er að ganga um og þar sem svæðið þoli ágang.

Verkefnalisti ætti ekki að vera vandamál:

- Samtal við landeigendur og heimamenn er mikilvægt og jafnvel að það þurfi að eiga sér stað aftur og aftur.
- Undirbúningur að því að jafnvel verði hægt verði að friðlýsa smærri svæði innan verndarsvæðisins í framtíðinni.
- Hvar er aðgengi að sjó? Eru til staðar leiðir niður að sjó þar sem landeigendur og skipulagsyfirvöld hafa gefið leyfi? Þarf að bæta við þær?
- Samvinna við fyrirtæki sem eru að nota Breiðafjörðinn. Hvaða lög og reglur gilda á svæðinu, t.d. hvað varðar arnarvörp, friðlýst æðarvörp o.s.frv.
- Þó verndarsvæðið sé skilgreint sem eyjar og fjörur þá þarf að hugsa landvörslu í stærra samhengi.
- Eitt af verkefnum gæti verið að kortleggja gönguleiðir, mislangar og hvað er að sjá á þeim. Undirbúningsvinna sem gæti nýst inn í framtíðina. Sumar yrðu nýttar áfram og sumar ekki. Stórt svæði svo þetta er margra ára verkefni ef á að gera vel.

Samþykkt að Umhverfisstofnun ráði landverði út frá tillögum Breiðafjarðarnefndar að vikuskiptingum. Breiðafjarðarnefnd taki saman verkefnalista út frá lokaskýrslum landvarða og vangaveltum sínum og sendi fulltrúum Umhverfisstofnunar.

Fundi slitið kl. 11:30.